

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
3738-14

meddelad i Stockholm den 9 november 2015

KLAGANDE

AA

Ombud: BB
Sveriges Åkeriföretag Juridik
Fagerstagatan 6
163 53 Spånga

MOTPART

Transportstyrelsen
701 98 Örebro

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Jönköpings dom den 28 maj 2014 i mål nr 2680-13, se bilaga (här borttagen)

SAKEN

Trafiktillstånd

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen bifaller överklagandet och upphäver underinstansernas avgöranden.

Handlingarna i målet överlämnas till Transportstyrelsen för erforderlig handläggning.

Dok.Id 166054

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls torg 13

Telefon
08-561 676 00
E-post:
hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:30

BAKGRUND

AA var styrelseledamot och trafikansvarig i Nilekedjan AB när bolaget försattes i konkurs den 13 februari 2013. Verksamheten i bolaget bestod – förutom av yrkesmässig godstrafik – av bl.a. en gästgiverirörelse. Bristen i boet uppgick enligt bouppteckningen till 1 399 381 kr, varav 110 236 kr avsåg skattekulder.

Transportstyrelsen beslutade den 24 april 2013 att avslå AAs ansökan om tillstånd att yrkesmässigt bedriva godstransporter på väg och bestämde en olämplighetstid till och med den 23 april 2016. Som skäl för beslutet angavs att han har varit styrelseledamot och trafikansvarig i ett bolag som hade försatts i konkurs. Han uppfyllde därför inte kravet på gott anseende.

Förvaltningsrätten i Växjö avslog AAs överklagande. AA fullföljde sin talan men Kammarrätten i Jönköping avslog överklagandet.

YRKANDEN M.M.

AA yrkar att han ska beviljas sökt tillstånd för bedrivande av yrkesmässig godstrafik och anför bl.a. följande. Det har inte riktats någon kritik mot hans sätt att sköta bolaget. Orsaken till konkursen har legat helt utanför hans kontroll. På grund av personliga förhållanden har familjen inte kunnat driva gästgiverirörelsen vidare i egen regi. Bolagets ekonomiska problem uppstod då arrendatorn till gästgiverirörelsen inte klarade av att betala hyran. Den obeståndssituation som ledde fram till bolagets konkurs uppstod till följd av att banken framtvingade en försäljning av gästgiveriet till underpris.

Kammarrätten har avslagit hans överklagande med hänvisning till RÅ 2000 not. 34. Detta avgörande bygger på den gamla yrkestrafiklagen och får anses överspelat. Kammarrättens stränga tolkning av reglerna vinner inte stöd i nu gällande rådsförordning 1071/2009 och nuvarande yrkestrafiklag. Utgången i hans

Mål nr
3738-14

fall innebär också en skärpning jämfört med ett antal kammarrättsdomar från 1990- och 2000-talen. Någon sådan skärpning var inte avsedd med den nya lagen.

Transportstyrelsen motsätter sig en ändring av kammarrättens dom och anför bl.a. följande. I 2 kap. 4 § yrkestrafiklagen (2012:210) anges att det vid prövningen av om kravet på gott anseende är uppfyllt ska viljan och förmågan att fullgöra skyldigheter mot det allmänna, laglydnad i övrigt och andra omständigheter av betydelse beaktas. Motsvarande bestämmelse i tidigare lagstiftning prövades i RÅ 2000 not. 34. I rättsfallet konstaterades att det förhållandet att en sökande har ett bestämmande inflytande i en juridisk person som försatts i konkurs normalt medför att sökanden inte ska medges tillstånd trots att konkursens främsta orsak ligger utanför sökandens kontroll. I förarbetena till nuvarande yrkestrafiklag (prop. 2011/12:80 s. 74) uttrycktes att de allmänna omständigheterna som tidigare skulle beaktas enligt den då gällande lagen borde behållas.

AA har varit styrelseledamot och trafikansvarig i Nilekedjan AB som försatts i konkurs. Bolaget hade relativt stora skulder till det allmänna och av handlingarna framgår att konkursen inte legat utanför Sandbergs rådighet. Kravet på gott anseende kan därför inte anses uppfyllt.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Vad målet gäller

Frågan i målet gäller om AA, som var styrelseledamot och trafikansvarig i ett bolag när detta försattes i konkurs, ändå kan uppfylla det krav på gott anseende som uppställs i 2 kap. 4 § första stycket yrkestrafiklagen för att erhålla trafiktillstånd.

Rättslig reglering

Den unionsrättsliga regleringen om rätten att bedriva yrkesmässig trafik finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1071/2009 om gemensamma regler beträffande de villkor som ska uppfyllas av personer som bedriver

yrkesmässig trafik och om upphävande av rådets direktiv 96/26/EG (EU-förordningen). Yrkestrafiklagen innehåller kompletterande bestämmelser.

Enligt artikel 3.1 EU-förordningen ska ett företag som bedriver yrkesmässig trafik vara faktiskt och fast etablerat i en medlemsstat, ha gott anseende, ha tillräckliga ekonomiska resurser och ha erforderligt yrkeskunnande. Enligt artikel 4 omfattar kravet på gott anseende även företagets trafikansvariga.

Av artikel 6.1 EU-förordningen framgår att medlemsstaterna ska fastställa de villkor som ett transportföretag och en trafikansvarig ska uppfylla för att anses ha gott anseende. Villkoren ska minst omfatta vissa i artikeln angivna krav.

Företagets eller den trafikansvariges goda anseende ska inte kunna ifrågasättas på grund av t.ex. fällande domar eller sanktioner för allvarliga överträdelser av nationella eller gemenskapsrättsliga regler rörande exempelvis insolvensrätt, vägtrafik och transportverksamhet samt löne- och anställningsförhållanden i branschen.

Enligt 2 kap. 4 § första stycket yrkestrafiklagen ska viljan och förmågan att fullgöra skyldigheter mot det allmänna, laglydnad i övrigt och andra omständigheter av betydelse beaktas. I andra stycket anges att kravet på gott anseende inte anses uppfyllt av den som har dömts för eller på annat sätt påförts en sanktion för allvarliga eller upprepade överträdelser av kraven i artikel 6.1 EU-förordningen eller i annat fall dömts för ett allvarligt brott, inräknat ett allvarligt ekonomiskt brott.

Av 2 kap. 5 § yrkestrafiklagen framgår att om en ansökan om tillstånd avslås på grund av omständigheter som avses i 4 § ska en tid på lägst sex månader och högst fem år bestämmas, under vilken den prövade ska anses olämplig att bedriva yrkesmässig trafik.

Högsta förvaltningsdomstolens bedömning

Bestämmelsen i 2 kap. 4 § första stycket yrkestrafiklagen om kravet på gott anseende, som överfördes från den tidigare yrkestrafiklagen (1998:490), anger i allmänna ordalag vad som ska beaktas vid bedömningen av kravet på gott anseende. I förarbetena uttalas att det inte är möjligt, eller ens önskvärt, att i författningstexten uttryckligen ange alla de brott eller den misskötsamhet som ska beaktas vid bedömningen av en sökandes eller tillståndshavares vandel. Utgångspunkten måste vara en helhetsbedömning av den prövades vandel (prop. 2011/12:80 s. 74). Vid bedömningen måste enligt Högsta förvaltningsdomstolens mening intresset av rättvisa konkurrensvillkor inom näringen vägas mot den skada som ett avslag eller en återkallelse kan innebära för sökanden eller innehavaren (jfr punkt 12 i skälen till EU-förordningen).

I rättsfallet RÅ 2000 not. 34 framhöll Högsta förvaltningsdomstolen att det förhållandet att sökanden, eller en juridisk person i vilken denne har ett bestämmande inflytande, är eller har varit försatt i konkurs är en omständighet som normalt medför att sökanden på grund av sina ekonomiska förhållanden inte meddelas tillstånd.

Att den som ansöker om trafik tillstånd haft en ledande ställning i ett bolag som är eller har varit försatt i konkurs utgör således en omständighet som starkt talar emot att bevilja ansökan. Vid den helhetsbedömning av omständigheterna i det enskilda fallet som ska ligga till grund för prövningen kan det emellertid komma fram andra omständigheter som ger tillräckligt stöd för bedömningen att någon ekonomisk misskötsamhet inte kan läggas sökanden till last trots konkursen.

Av utredningen i målet framgår att såväl personliga som ekonomiska omständigheter ligger bakom bolagets konkurs. Dessa har dock inte till någon del varit hänförliga till åkeriverksamheten i bolaget. Konkursförvaltaren har inte riktat någon kritik mot AAs sätt att sköta bolaget samt har i tillståndsärendet intygat att all bokföring var välskött och att det inte förelegat några anmärkningar eller misstankar om oredlighet. Det finns därmed inget som tyder på att det i samband

Mål nr
3738-14

med konkursen har förekommit något otillbörligt eller illojalt beteende. Enbart det förhållandet att AA varit styrelseledamot och trafikansvarig i ett bolag som försatts i konkurs kan därför enligt Högsta förvaltningsdomstolens mening inte medföra att han inte uppfyller kravet på gott anseende.

Beträffande AAs vandel i övrigt är det genom hans egna oemotsagda uppgifter utrett att han har varit verksam i åkerinäringen i över trettio år utan att det riktats några drifts- eller trafiksäkerhetsmässiga anmärkningar mot hans sätt att bedriva verksamheten. Det har inte heller framkommit något annat som skulle kunna utgöra grund för att ifrågasätta hans anseende.

Mot bakgrund av det anförda finner Högsta förvaltningsdomstolen att AA får anses uppfylla kravet på ett gott anseende i den mening som avses i 2 kap. 4 § första stycket yrkestrafiklagen.

AAs överklagande ska således bifallas och underinstansernas avgöranden upphävas.

_____

_____

_____

I avgörandet har deltagit justitieråden Karin Almgren, Christer Silfverberg, Thomas Bull, Inga-Lill Askersjö och Mahmut Baran.

Målet har föredragits av justitiesekreteraren David Ankerson.